

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2018-466

25.6.2018

SpareBank 1 Skadeforsikring AS

Motorvogn

Brann i motorvogn – fal. § 8-1 fjerde og femte ledd.

Det oppstod brann i sikredes bil den 15.5.17, og skaden ble meldt til selskapet dagen etter. Brannen oppstod da bilen stod stille med motoren i gang mens sikrede lesset av avfall fra bagasjerommet. Bilen ble totalt utbrent. Både politiet og selskapet foretok undersøkelser i forbindelse med brannen, herunder av årsaken, brannforløpet og vurdering av bilens tilstand. På bakgrunn av det som fremkom av slo selskapet erstatning overfor sikrede og sa opp hans forsikringsavtaler. Dette fordi selskapet mente at sikrede bevisst hadde gitt uriktige/ufullstendige opplysninger som han visste eller måtte forstå kunne føre til at han fikk en erstatning som han ikke hadde krav på, jf. fal. § 8-1 fjerde og femte ledd. Opplysningene gjaldt bilens tilstand, brannårsaken og brannforløpet. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for brannskade på motorvogn og spørsmålet om selskapet er uten ansvar og kan si opp sikredes forsikringer pga. bevisst gale opplysninger under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde og femte ledd.

Sikrede meldte 16.5.17 til selskapet om brann i en 2003 modell Volvo XC 90 dagen før. Sikrede beskrev "Hendelsesforløp" i skademeldingen som følger:

Bilen sto på avkjørsle med motoren i gang. Jeg lesset av sponavfall fra kaninbur fra bagasjerom, og bar sekkene ned mot fylling og tømte disse. Når jeg kom mot bilen etter å ha tømt 2 sekker, oppdaget jeg flammer og røyk fra dashbord/konsoll foran i bilen. Jeg åpnet førerdøren, og da blusset det opp. Instinktivt forsøkte jeg å berge ut 2 stk dvd-skjermer som ungene hadde i baksetet. Fikk de ut, og fikk skrudd av tenningen. Da var kupeen nesten overtent.

Ifølge meldingen var bilen og takboksen helt utbrent. Bilens tilstand ble beskrevet som svært god, men et styreledd var ikke reparert.

Både politiet og selskapet undersøkte bilen for å finne brannårsaken, brannforløpet og bilens tilstand.

Selskapet innhentet en oljeanalyserapport datert 23.5.17. Denne viste at motoroljen og giroljen hadde for høye mengder av slitemetaller som kunne indikere unormale slitasjeskader. Selskapets tekniske konsulent konkluderte i sin rapport av 14.6.17 at det ikke var mulig å angi et bestemt arnested eller en bestemt brannårsak, men sa også at "Forsikringstakers forklaring om hvor hurtig brannen spredte seg i kupeen normalt ikke skal være mulig ved en elektrisk brann. Flammer og overtenning tar normalt mellom 10-20 minutter. Den aktuelle bilen hadde brannhemmende materialer og overtenning vil da normalt ta 15-20 minutter". Videre avdekket den tekniske konsulenten slitasjeskader i motoren som måtte ha ført til kraftig arbeidslyd/banking ved belastning som føreren ikke kan ha oversett verken ved lett eller hard kjøring.

Selskapets utreder gjennomførte en samtale med sikrede den 14.6.17. Sikrede opplyste at det var skiftet motor på bilen da han kjøpte den, og at bilen var gått ca. 275 000 km på branntidspunktet. Sikrede redegjorde samtidig for noen tidligere skader/feil, og at det etter en reparasjon pga. diesellekkasje i januar 2017 ikke hadde vært noen ulyder i bilen. Sikrede forklarte at han ikke trodde at det gikk mer enn 3-5 minutter før bilen var overtent. Dieseltanken var nesten full, og det smalt fra bilen da han snakket med brannvesenet. Sikrede hadde i en SMS redegjort at det ikke var brennbar væske i bilen, eventuelt antibac i vesken til samboer, men at han var usikker. Sikrede ble så gjort kjent med funnene fra selskapets tekniske konsulent, dvs. slitasjeskadene. Sikrede opplyste at han ikke hadde hørt ulyder fra motoren, og at dette var ukjent for ham. Han mente at verkstedet han hadde benyttet måtte ha hørt eventuelle ulyder mens bilen var inne flere ganger det siste halvåret.

Kripos fant i rapport datert 7.8.17 diesel/lett fyringsolje i brannrester som stammet fra dørken, passasjersiden foran.

Politiet konkluderte i sin undersøkelsesrapport av 21.9.17 med at arnestedet kan ha vært foran på bilens høyre side i kupeen, men de kunne ikke konkludere med en sikker brannårsak. De utelukket lyn, selvantenning, tørrkoking, eksplosjon og optisk fenomen. Politiet kunne dog ikke utelukke brannstart som følge av friksjon i motoren, elektrisk årsak eller tilførsel av bar ild som brannårsak. Politiet skrev at de ikke kunne trekke bastante slutninger fra Kripos sitt funn av diesel/lett fyringsolje utover å konkludere med at det ble funnet brennbar væske i et område av bilen.

Sikrede var i avhør hos politiet den 14.11.17 og forklarte bl.a. at det var antibac i vesken til samboeren hans og en i hanskerommet. Da sikrede ble spurt om funn av diesel/lett fyringsolje i bilen svarte han at han ikke kjente til diesel i bilen, men at det var blitt sølt litt grillvæske på dørken, trolig i slutten av april. Flasken var lekk, derfor lakk det noe ut.

Sikrede gjentok til selskapet den 16.11.17 det han hadde fortalt til utrederen tidligere, dvs. at det var brannfarlig væske i form av desinfisering i bilen. Han opplyste at han hadde vært i avhør hos politiet og fått status endret fra vitne til mistenkt.

Sikrede opplyste til selskapet den 24.11.17 at han hadde forelagt bildene fra den tekniske utrederen vedrørende slitasjeskader til en verksmester på et anerkjent verksted uten at han kunne se de påståtte skadene/slitasjene.

Selskapet avsto erstatning til sikrede den 2.1.18 under henvisning til at han ved skadeoppgjøret bevisst ga uriktige eller ufullstendige opplysninger som sikrede visste eller måtte forstå kunne føre til at sikrede fikk utbetalt en erstatning han eller hun ikke hadde krav på, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd. Selskapet viste til at det ble avdekket omfattende feil i motoren som ga bankelyder, og selskapet mente det ikke var troverdig at sikrede ikke hadde hørt slike lyder. Selskapet mente også at brannforløpet ikke stemte med slik sikrede hadde forklart det. Videre viste selskapet til Kripos sitt funn av diesel/lett fyringsolje og selskapet mente at brannen var påsatt. Selskapet sa opp sikredes forsikringer i brev av 8.1.18.

Sikrede klagde til selskapet den 12.1.18. Han gjentok at han ikke hadde hørt unormale lyder fra motoren, og at ingen av verkstedene han hadde benyttet og som hadde bilen inne til reparasjon hadde reagert på unormale lyder fra motoren. Sikrede viste til e-poster fra verkstedene. Sikrede opplyste at han hadde fått rapporten fra den tekniske konsulenten vurdert av et annet firma som mente at det ville vært naturlig å tro at man hørte lyder, likevel slik at verkstedene burde ha merket dette og sagt fra til sikrede. Sikrede redegjorde igjen for feilen på styrekulen som han hadde påpekt allerede i skademeldingen og sikrede redegjorde for at han hadde hatt dialog med selskapet om dette forut for brannskaden. Sikrede mente bilens feilhistorikk var normal for den

type bil. Han mente han var uten motiv for å sette fyr på sin egen bil, og at han ikke hadde gitt uriktige opplysninger iht. fal. § 8-1 fjerde ledd. Sikrede redegjorde for at han ikke hadde ment noe om brannårsaken, og at selskapet mente brannforløpet slik sikrede forklarte det var unormalt, likevel slik at det ifølge sikrede kan skje annerledes enn det normale. Sikrede opplyste at det lå en flaske antibac i bilens hanskerom som kan ha lekket i forbindelse med stenging av hanskerommet. Ifølge produsenten er dette brannfarlig, og sikrede viste til en uttalelse fra produsenten om at væske utenfor flasken sannsynligvis vil ta fyr om det kommer i kontakt med gnist eller flamme. Beskyttet av flasken skal det mer til for å ta fyr. Sikrede gjentok også dette med søl av tennvæske og viste til e-post fra produsenten og mente det måtte være dette Kripos hadde funnet. Sikrede redegjorde for hvorfor han ikke forklarte dette med tennvæsken helt i starten, bl.a. fordi han ikke tenkte på det og koblet det.

Selskapet innhentet en uttalelse fra Kripos som redegjorde for at antibac, tennvæske og diesel/lett fyringsolje ikke vil kunne forveksles ved analyse fordi det er tre ulike produkter med tre ulike sammensetninger.

Selskapet fastholdt sitt avslag til sikrede i brev av 2.2.18. De viste bl.a. til uttalelsen fra Kripos. Sikrede klagde til selskapets eget klageorgan der han igjen redegjorde for sitt syn. Sikrede redegjorde her for at diesel kunne komme fra at han hentet sønnen på jobb på verftet to ganger i uken, og han har sittet foran til høyre og luktet diesel. Særlig en gang var det ille da sønnen var tilgriset med diesel da han satte seg inn.

Den 12.2.18 redegjorde sikrede for den muligheten at dieselen kom fra søl da brannen forløp. Tanken var omtrent full og sikrede hadde hørt et smell, noe han antar var dieseltanken som eksploderte, slik at diesel kan ha blitt spredt utover i bilen.

Selskapets eget klageorgan avviste klagen den 16.2.18 fordi det mente at saken reiser bevismessige spørsmål som gjør den uegnet for skriftlig behandling.

Sikrede klaget inn selskapet til Finansklagenemnda den 21.2.18.

Sikrede krever dekning for skadene og avviser at han har gitt uriktige opplysninger under skadeoppgjøret. Han anfører at han ikke hadde kjennskap til de påståtte feilene med bilen, herunder at han ikke hørte bankelyder, og at han ikke startet brannen selv. Han har heller ikke gitt uriktige opplysninger om brannforløpet og brannårsaken.

Selskapet avviser ansvar og anfører at Finansklagenemnda bør avvise saken fordi den ikke egner seg for skriftlig saksbehandling. Selskapet har subsidiært anført at brannen var påsatt, og at sikrede bevisst ga uriktige eller ufullstendige opplysninger, både med hensyn til bilens tilstand, brannårsaken og brannforløpet, som han visste eller måtte forstå kunne føre til at han fikk en erstatning han ikke hadde krav på.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet kan avvise ansvar og si opp sikredes forsikringer pga. bevisst uriktige opplysninger ved skadeoppgjøret, jf. fal § 8-1 fjerde og femte ledd.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda punkt 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under punkt 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevissspørsmål", jf. også FinKN-2017-408 og FinKN-2018-077.

Sentrale deler av faktum fremstår som uklart. Dette gjelder spørsmålet om sikrede kjente til bankelyder o.l., årsaken til brannen og brannforløpet. Disse spørsmålene bør belyses med muntlige forklaringer i en hovedforhandling.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Elisabeth Okkenhaug (selskapsrepresentant), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).